

Dohánypiaci tendenciák

Több cigaretta, kevesebb dohány fogyott 2017-ben

Az áremelkedések hatására értékben tavaly is növekedett a dohánytermékek hazai piaca, az eladott mennyiséget tekintve azonban a cigarettaszegmensen kívül a cigarettadohány-, szivar-, szivarkaeladások is visszaestek.

A magyarországi dohánytermék-kiskereskedelmi forgalom 2015-ben 25,8 milliárd forinttal, majd 2016-ban 26,6 milliárd forinttal növekedett, ami mindkét évben 5 százalékot megközelítő bővülést jelent az előző évi eladásokhoz képest. 2017-ben ez a növekedés meghaladta a 6 százalékat is, ami az összes eladás 37,2 milliárd forintos növekedését jelenti.

A termékcsoportonkénti összegeket vizsgálva azonban az látszik, hogy 2015-ben 2014-hez képest 16 milliárddal nőtt a vágott dohány eladásának értéke, és 8 milliárddal nőtt a cigaretta értékesítése. Majd 2016-ban 2015-höz képest a 27 milliárd forintos piaci növekedés eredője megváltozott: 18 milliárd forint növekmény származott a cigarettaeladásokból, és csak 8 milliárddal tudott értékben növekedni a vágottdohány-eladás. Ez a trend 2017-ben sem változott. A dohánypiac egészének 37 milliárd forintos növekedéséből a cigarettaeladás értéke 27 milliárd forint, a vágottdohány-eladás értéke 9 milliárd forint volt. Ugyanakkor az adatok jól mutatják, hogy a cigarettaeladások értéke 2017-ben az előző évhez képest közel 7 százalékos növekedést mutat, míg

a vágott dohány – mint második legnagyobb piaci szegmens – csak az előző évvel megegyező 6 százalékos növekedést ért el. A változások fő oka a dohánypiaci szabályozásban kereshető, ami a vágott dohányra az uniós szabályozással összhangban magasabb jövedékiadó-terhet rótt, így ennek nagyobb mértékben nőtt az ára, mint a cigarettáé. Az árérzékeny magyar piacon feltehetően a fogyasztói szokások is lekövezték ezt.

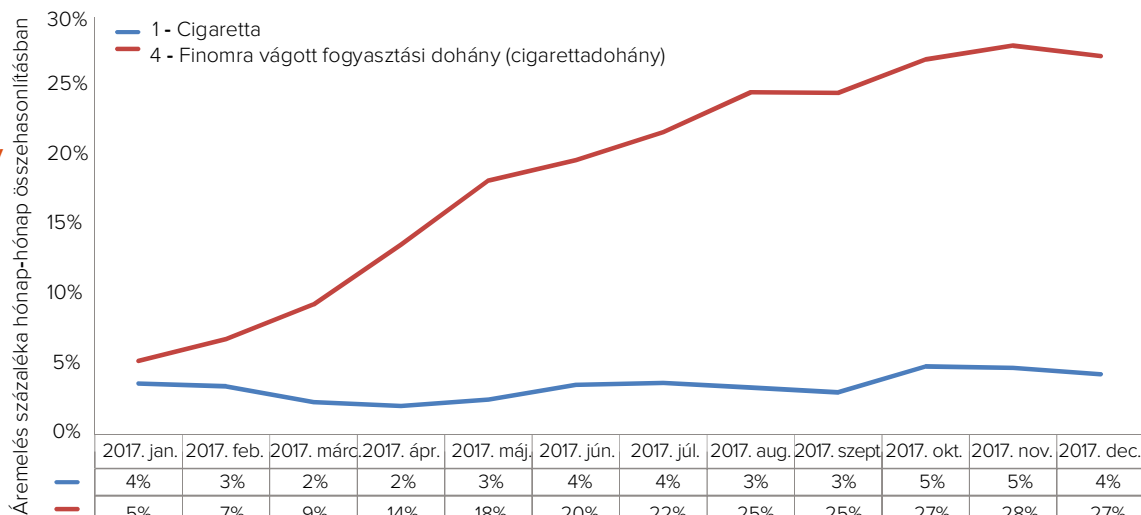
A fenti számok a kiskereskedelem értékbeli alakulását jellemzik. A piaci változások elemzésekor figyelembe kell venni azonban az eladott termékek mennyiségét is az egyes kategóriákban.

ÁRNYALJÁK A KÉPET A MENNYISÉGI ADATOK

A mennyiségi adatok elemzésekor látható, hogy 2016-ban megállt az a tendencia, amely a 2013-as kiskereskedelmi áremelkedés hatására változást indított a hazai fogyasztók dohányzási szokásaiban. A cigarettaelértékesítés 2015-ös – az egy évvel korábbihoz képest mért – 118 millió szálcsökke-

Átlagárak változása cigaretta (szál) és vágott dohány (gramm) esetében havonta 2017 vs. 2016

MENNYISÉGI ÉRTÉKESÍTÉS ÉVENKÉNT, TERMÉKTÍPUSONKÉNT

Változáselemzés terméktípusonként és évenként (mennyiség)	M.e.	2014	2015	2016	2017	Változás 2014–2015	Változás 2015–2016	Változás 2016–2017	Változás 2014–től 2017-ig
Cigaretta	szál	7 319 518 824	7 201 282 773	7 291 378 276	7 521 001 767	-1,6%	1,3%	3,1%	2,8%
Szivar	szál	4 840 728	4 449 800	4 801 837	4 188 945	-8,1%	7,9%	-12,8%	-13,5%
Szivarka	szál	5 711 685 92	5 055 839 594	5 311 379 27	5 201 685 91	-11,4%	5,0%	-2,1%	-8,9%
Elektromos cigaretta töltőfolyadék	ml				8 358 364				
Finomra vágott fogyasztási dohány (cigarettdohány)	tonna	5 580	5 990	6 004	5 327	7,3%	0,2%	-11,3%	-4,5%
Egyéb fogyasztási dohány (pipadohány)	tonna	32	32	32	33	0,4%	-0,5%	0,7%	0,6%
Dohányt tartalmazó kiegészítő	tonna	0,25	0,35	0,41	0,45	39,3%	16,4%	10,2%	78,7%
Cigarettafüve	db	8 136 848 357	9 790 891 907	9 913 995 277	9 483 100 448	20,3%	1,3%	-4,3%	16,5%
Cigarettapapír (lap)	db	227 198 805	271 274 946	289 734 045	293 104 903	19,4%	6,8%	1,2%	29,0%
Füstszűrő	db	193 996 701	248 592 770	270 775 275	271 481 763	28,1%	8,9%	0,3%	39,9%

SZÁLRA ÁTSZÁMÍTOTT ÉRTÉKESÍTETT MENNYISÉG ÉVENKÉNT, TERMÉKTÍPUSONKÉNT

Dohánytermék kategória	2014	2015	2016	2017	2014–2015	2015–2016	2016–2017	2014–2017
	Millió szál				Változás %			
Cigaretta	7 320	7 201	7 291	7 521	-2%	1%	3%	3%
Finomra vágott fogyasztási dohány	9 124	9 801	9 821	8 715	7%	0%	-11%	-4%
Szivar, Szivarka	576	510	536	524	-11%	5%	-2%	-9%
Dohány piac összesen	17 019	17 512	17 649	16 760	3%	1%	-5%	-2%

ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELE ÉVENKÉNT, TERMÉKTÍPUSONKÉNT

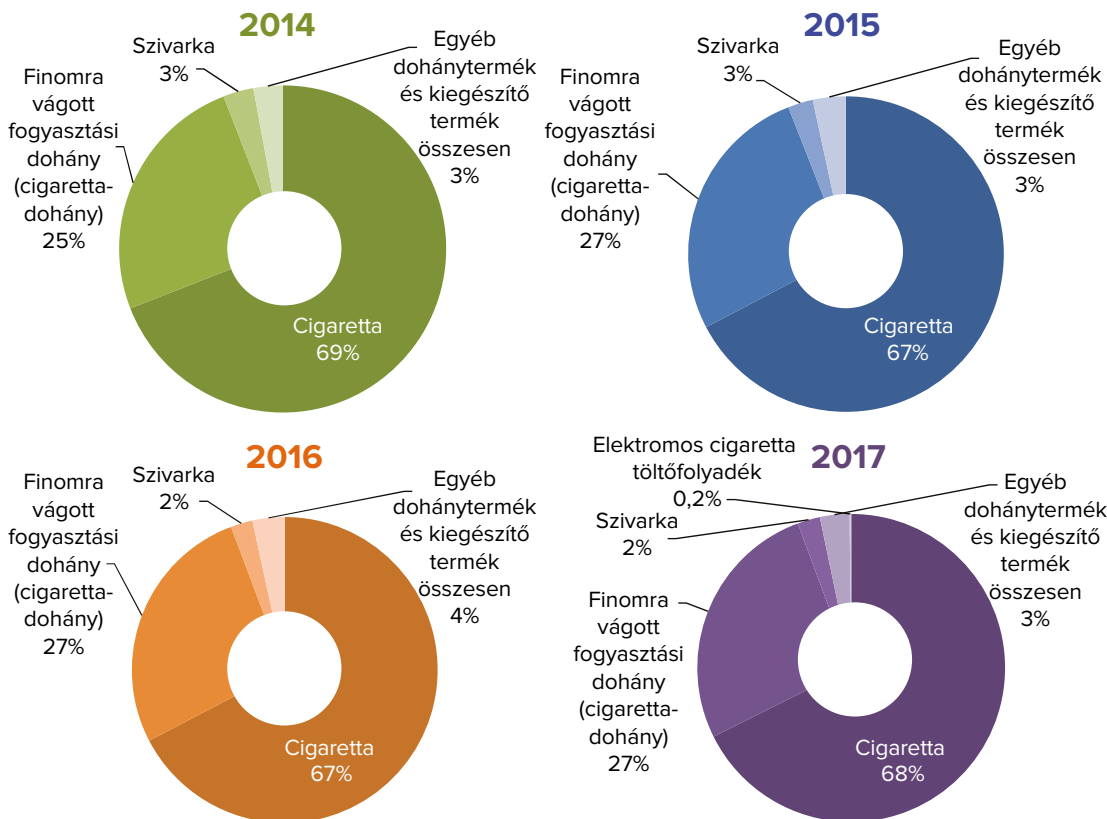
Változáselemzés terméktípusonként és évenként (érték)	M.e.	2014	2015	2016	2017	Változás 2014–2015	Változás 2015–2016	Változás 2016–2017	Változás 2014–től 2017-ig
Cigaretta	FT	369 715 240 447	377 616 601 013	395 657 318 551	422 419 999 560	2,1%	4,8%	6,8%	14,3%
Szivar	FT	882 257 376	911 699 210	1 020 795 123	1 055 086 549	3,3%	12,0%	3,4%	19,6%
Szivarka	FT	15 984 323 708	14 400 393 718	13 603 588 023	14 790 032 325	-9,9%	-5,5%	8,7%	-7,5%
Elektromos cigaretta töltőfolyadék	FT				1 117 630 278				
Finomra vágott fogyasztási dohány (cigarettdohány)	FT	134 002 226 158	149 955 781 750	158 265 574 865	166 959 135 901	11,9%	5,5%	5,5%	24,6%
Egyéb fogyasztási dohány (pipadohány)	FT	1 033 879 084	1 084 462 851	1 151 761 377	1 292 908 462	4,9%	6,2%	12,3%	25,1%
Dohányt tartalmazó kiegészítő	FT	14 105 084	21 264 945	25 656 131	29 871 475	50,8%	20,6%	16,4%	111,8%
Cigarettafüve	FT	12 118 697 798	15 270 716 665	15 955 087 249	15 032 223 716	26,0%	4,5%	-5,8%	24,0%
Cigarettapapír (lap)	FT	1 025 893 656	1 178 791 378	1 310 280 094	1 447 762 070	14,9%	11,2%	10,5%	41,1%
Füstszűrő	FT	362 524 799	478 881 401	546 312 542	564 304 177	32,1%	14,1%	3,3%	55,7%
ÖSSZESEN	FT	535 139 148 110	560 918 592 931	587 536 373 955	624 708 954 513	4,8%	4,7%	6,3%	16,7%

nését 2016-ban már 90 millió szálal növekedés (1,3 százalék) váltotta fel, majd 2016-ról 2017-re még nagyobb ütemű, 230 millió szálal (3,1 százalékos) növekedés történt.

Mindeközben a vágott dohány 2015-ös kiemelkedő, 7,3 százalékos fogyasztási növekedését (410 tonna) 2016-ban stagnálás követte (0,2 százalékos növekedés, 14 tonna), míg 2017-ben jelentős, 11,3 szá-

zalékos visszaesés következett be, ami 676 tonna mennyiségi csökkenésnek felel meg. A szivar és szivarka termékör tűnik az elmúlt 4 év igazi veszteségének, ezek forgalma 2014 és 2017 között összesen 14 és 9 százalékos mennyiségi visszaesést produkált, de a fogyasztási dohány, pipadohány értékesített mennyisége is csökkent, a négy év alatt összesen 4,5 százalékkal.

Értékesítés
aránya bruttó
értékben
termék-
kategóriánként

SZÁLRA VÁLTVA

Ha a finomra vágott fogyasztási dohány eladott mennyiségét az átlagos töltési mennyiséggel szárlra számítjuk át – aminek köszönhetően megkapjuk, hogy hány szál cigaretta tölthető az eladott vágott dohány mennyiségéből –, azt láthatjuk, hogy a teljes dohánypiac (cigaretta, finomra vágott fogyasztási dohány, szivar, szivarka) zsugorodott a tavalyi évben. A szárlra számított összes fogyasztás 2016-ról 2017-re 5 százalékkal (888 millió szál) csökkent, és a 2017-es fogyasztási mennyiség a 2014-esnél is alacsonyabb volt. A 2016-os stagnálást követően 2017-ben a cigarettaértékesítés 3 százalékkal (230 millió szállal) növekedett, míg a fogyasztási dohányé 11 százalékkal (1106 millió szállal) csökkent, a szivar, szivarka szegmens csökkenése pedig közel félmilliárd szál volt. A változásokból arra is lehet következtetni, hogy az árérzékeny fogyasztók a finomra vágott fogyasztási dohányról visszatértek a cigaretta vásárlásához.

EMELKEDŐ ADÓK

A dohánypiac termékenkénti megoszlását érték alapján vizsgálva megfigyelhető, hogy a 2015-ös 2 százalékos átrendeződést a cigarettáról a finomra vágott dohány irányába egy kétéves stagnálási időszak követte, majd 2017-ben a cigarettapiac részesevé – változatlan finomra vágott dohánypiaci részesedés mellett – 1 százalékkal nőtt.

Számos változás hatott a piacra 2017-ben is. 2017 májusától a cigarettadobozok a korábbi 19 he-

lyett 20 szálra váltottak, ami szárlra vetített áremelést eredményezett. A vágott dohány csomagolási szabályai is megváltoztak, az előírások megtiltották a nagy kiszerelésű csomagolást. A termékek 30 és 50 gramm közötti csomagolással kerültek a piacra, ami növelte a gyártók csomagolási költségeit, ennek következménye szintén áremelés lett. A cigaretta és a vágott dohány jövedéki adója mindezzel párhuzamosan 2017-ben kétszer is emelkedett, melynek mértéke a kedvezőbb árú fogyasztási dohányokat jobban érintette, a kiskereskedelmi eladási árak emelkedése pedig hozzájárulhatott a piaci átrendeződéshez. A vágott dohány grammra vetített átlagára 2016-ról 2017-re ötszörös növekedést mutatott a cigaretta árváltozásához képest.

ÚJÉVI FOGADALMAK VS. BULISZEZON

Az éven belüli szezonális fogyasztási trendek tavaly sem változtak, harmadik éve gyakorlatilag ugyanazok az év erősebb és gyengébb hónapjai. A gyengébb első két hónapot követően a nyár közepe mutat kimagasló eladásokat, majd ősszel ismét kicsit visszafogottabb dohányforgalom tapasztalható Magyarországon. A legnagyobb forgalmat (értékben) minden vizsgált évben augusztusban regisztrálták. Év elején az újévi fogadalmak hatására csökkenhet erősebben a dohánytermékre költött összeg a lakosság körében, az év közepén a turizmus erősödése emelheti az összes eladás értékét, míg év végén, decemberben valószínűleg a „buliszezon” lehet növelő hatással az eladások értékére.

MOLNÁR CSABA